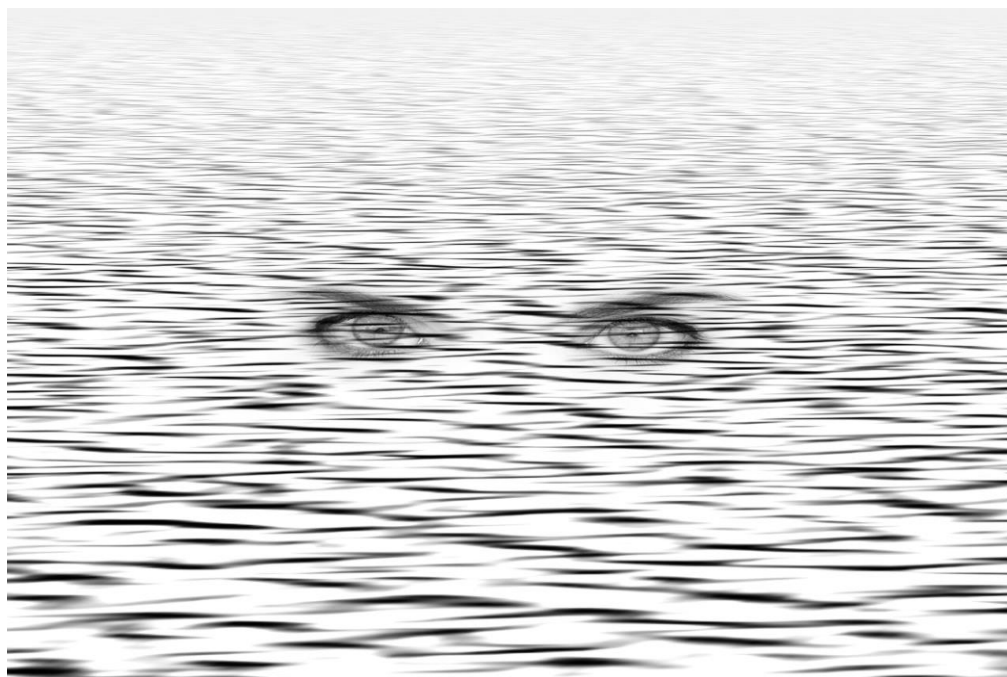

Krönika (resonerande text)

Svenska		
Förmågan: <ul style="list-style-type: none">• Att skriva		
Skriva en text med enkel språklig variation och textbindning samt i huvudsak fungerande anpassning till texttyp, språkliga normer och strukturer.	utvecklad relativt väl	välutvecklad väl

Slutmålet för detta projekt är att du ska skriva en krönika. Under arbetets gång kommer vi att gå igenom hur en krönika ska skrivas. Du kommer att få läsa och analysera andra skribenters krönikor och även få läsa andra elevers krönikor och få veta hur de har bedömts.

Vem skriver krönikor?

Krönikörer är långt ifrån alltid journalister. De kan vara författare, politiker, kändisar och även privatpersoner.

Var publiceras krönikor?

Krönikor finns i många dagstidningar och i veckotidningar. De är utformade som spalter och det är ofta så att en krönikör skriver återkommande åt en viss tidning, i pappersform eller på nätet. Det är också vanligt att texter som publiceras i bloggar och på andra sociala medier kallas för en typ av krönika, men ofta väljer man att kalla dessa texter för blogginlägg.

Vad är en krönika?

En krönika är en text som oftast skrivs i jag-form. Det är därför en personlig text som innehåller ens egna åsikter och tankar. Det handlar mycket om att föra resonemang och/eller reflektera över ett ämne och då är det viktigt att du på olika sätt förklarar varför du tycker och tänker som du gör. Ämnet som en krönika handlar om strävar nämligen efter att väcka tankar, känslor och eftertanke. **Ämnet du ska välja att skriva om ska finnas i din vardag och samtidigt ska ämnet på ett eller annat sätt vara aktuellt i dagens samhälle.**

Innehåll

En krönika ska växla mellan att vara **personlig** och **allmän**. Att vara **personlig** innebär inte att du ska vara privat. Du ska alltså inte berätta detaljer om ditt privatliv men du ska däremot vara personlig på så vis att du ska utgå från egna erfarenheter när du skriver din text. Samtidigt ska du alltså skriva **allmänt** vilket innebär att du ska skriva och ge exempel på saker som inte bara kan inträffa för dig utan även kan inträffa för andra människor. Det ska alltså vara möjligt för vem som helst att på något sätt känna igen eller vara bekant med det du skriver om. **Utgå alltså från exempel från ditt egna personliga liv men även från exempel från vad som händer i samhället i stort.**

Den aktuella händelsen ska alltså vara något som krönikören själv varit med om men också ha att göra med något som nyligen har tagits upp av massmedia. Sök på nätet för att få inspiration eller tänk efter om det har hänt något speciellt i ditt liv på sistone som fick dig att reagera och som du vill dela med dig av.

Målet för en krönikör är att få läsaren att börja tänka själv samt väcka läsarens engagemang och intresse för det ämne som tas upp.

I en krönika är det vanligt att man resonerar på olika sätt. Det kan t.ex. handla om att man skriver om ett ämne, men inte nödvändigtvis har en bestämt uppfattning om vad man tycker om saken. Då vrider och vänder man på resonemangen och visar på fördelar och nackdelar utifrån olika perspektiv.

Struktur

Krönikans rubrik

Skriv en rubrik som lockar till läsning. Du kan i rubriken ge läsaren en aning om vad den ska handla om, men du behöver absolut inte avslöja allt.

Inledning

Inledningen ger läsaren en bakgrund till ämnet. Texten ska helst börja med en beskrivning av en personlig händelse, gärna något som läsaren kan känna igen sig i. Sedan ska den handla om något som är viktigt/engagerande och gärna aktuellt.

Försök hitta knep för att locka in läsaren i ditt ämne. Detta kan t.ex. göras genom att en händelse beskrivs och du berättar om vad den fick dig att börja tänka och känna.

Brödtext

Detta är krönikans mest omfattande del. Brödtexten innehåller huvuddelen av krönikan. Förklara varför du reagerat på händelsen och vad du tycker, och glöm inte att förklara varför du tycker som du tycker.

Beskriv dina tankar i ämnet och varför det är viktigt och aktuellt för alla människor. Du ska vara personlig i tonen och använda dig av språket på ett lekfullt och stämninggivande sätt. Texten ska vara så levande som möjligt så att läsaren dras in i den.

Avslutande och sammanfattande del

Denna del sammanfattar krönikans huvudinnehåll och krönikören presenterar ofta en slutsats. Återkoppla till inledningen och framför ditt budskap. En bra krönika reagerar folk på - positivt eller negativt.

Språk, stil och skrivregler

I en krönika använder man sig ofta av ett vardagligt språk. I en krönika är det faktiskt helt tillåtet att använda sig av:

- Slang
- Svordomar
- Ironi
- Talspråk
- Humor

Vad gäller språket i övrigt ska du som alltid sträva efter att:

- Variera dina ordval.
- Ha en varierad meningsbyggnad. Använd både korta och långa meningar.
- Binda ihop meningarna så att läsaren kan läsa med flyt.
- Följa skriftspråkets regler för skiljetecken (punkt, kommatecken, mellanslag, utropstecken, frågetecken) samt stavning.

ÖVNINGSUPPGIFT

Krönika hämtad från: <http://www.gp.se/nyheter/kronika/1.2801858-joakim-lamotte-jag-hyllas-medan-tjejer-kallas-hora#sthash.rD5aX8De.dpuf>

På vilket sätt växlar nedanstående krönika "Jag hyllas medan tjejer kallas hora" av skribenten Joakim Lamottes mellan att vara både personlig och allmänt hållen? Vad i texten är **personligt** och vad är **allmänt**?

Joakim Lamotte: Jag hyllas medan tjejer kallas hora

Häromveckan lade jag ut ett filmklipp på Facebook där jag var heligt förbannad efter att ha konfronterat ett grabbgång som trakasserade några småtjejer sexuellt på stan.

Det var inte första gången som jag såg det hända, och inte heller första gången som jag ingrep. I filmklippet beskrev jag hur det här beteendet är en del av en struktur i samhället som vi måste jobba med. Att det måste börja med oss föräldrar och att det framför allt är vi pappor som har ett ansvar för att vara bra förebilder för egna och andras söner. Det är enda vägen om vi ska få till en förändring, om vi vill leva i en värld där kvinnor inte blir tafsade på eller kallade för horor i skolkorridoren, och där ett nej verkligen är ett nej.

Jag har sagt att jag alltid kommer fortsätta kriga för att snubbar skall fatta att sexuella trakasserier aldrig är ett skämt, eftersom jag vill att mina döttrar skall växa upp i ett samhälle där de kan känna sig trygga och lita på att killar behandlar dem väl.

Filmklippet gjorde succé på Facebook. Det har i skrivande stund 750 000 visningar, och jag har drunknat i tusentals mejl, meddelanden, sms och telefonsamtal. Folk har hyllat mig och kallat mig modig som vågar stå för vad jag tycker. De säger att jag är en förebild och att jag gör skillnad i samhället.

Tjejer har delat med sig av berättelser som fått mig att koka inombords, samtidigt som pappor har sagt att de fått sig en rejäl tankeställare. De lovar att i framtiden tänka på sitt eget beteende, och skall börja prata med sina söner om vad som är rätt och fel. Hyllandet verkar inte veta några gränser och responsen kommer från både män och kvinnor. Dessutom har jag inte, i något meddelande, fått vare sig hat eller hot. Tack för det!

Tyvärr bleknar dessa glada tillrop när det slår mig vad som skulle ha hänt om en tjej lagt ut ett liknande filmklipp. Då hade hon i stället drunknat i mordhot och sexuellt hat från män i sociala medier. Fråga närmsta tonårstjej med en blogg om ni inte tror mig. Eller den 17-åriga artisten Zara Larsson. När jag, som man, påtalar hur illa en del snubbar beter sig blir jag älskad, men om en tjej säger något sådant övergår kärleken till hat. Jag vet inte vad det beror på, men jag vet att det måste få ett stopp. Det är hyckleri när folk i ena stunden hyllar civilkurage, för att i nästa andetag skriva anonyma sexistiska kommentarer till unga tjejer som lika gärna skulle kunna vara deras döttrar.

Så länge kvinnor inte kan säga samma saker som en man utan att bli kallade horor och hotas med våldtäkt, så är hyllandet av mig tyvärr inte så mycket värt. De som sprider det sexuella hatet är inte mycket till människor. Vi måste bli bättre än så. Mycket bättre.

ELEVHJÄLP

För att få hjälp med hur du kan formulera olika typer av meningar som passar till n resonerande texttyp som krönikan; ladda ned filen "Elevhjälp" på hemsidan

<http://stolofalex.weebly.com/svenska-aringk-9.html>